

З АРХІВНОЇ ПОЛИЦІ

ХТО ПЕРШИМ ПРИДБАВ ҐРУНТ НА ЛЬВІВСЬКІЙ СОФІЇВЦІ: ІВАН ФРАНКО ЧИ МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ?

На підставі документів, виявлених у родинному архіві Грушевських у Центральному державному історичному архіві України у Києві та заново прочитаних у фондів Івана Франка Відділу рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України ця археографічна публікація змістовно доповнює та істотно уточнює інформацію, наведену у статті Якіма Горак „Франків дім на Софіївці”¹. Таким чином, вдало спростовується подана у названій статті необґрунтована полеміка та дається однозначна відповідь: Іван Франко

та Михайло Грушевський придбали ґрунтові парцелі для спорудження своїх будинків одного і того самого дня — 2 листопада 1901 р.

Фрагменти документів, вписані рукою на друкованих бланках з автентичними печатками і марками, подаємо курсивом. Археографічне втручання стосується поодиноких текстуальних уточнень написання літер і розділових знаків. Окремі нотаріальні позначки, при відтворенні яких виникли сумніви, взято в ламаї дужки (< >). Стаття ілюструється відбитками оригінальних документів.

Редакція

ДОКУМЕНТИ

№ 1

Контракт купна-продажу

[Печатка]

[Марка]

Котрий нинішнього дня межі в[исоко]н[оважаним] паном Йосифом Рогсеком яко продаючим з одної сторони, а в[исоко]н[оважаним] паном Михайлом Грушевським, яко купуючим з другої сторони в слідуєчій основі заключений зїстав:

I. В[исоко]н[оважаний] пан Йосиф Рогсек будучи на підставі контракту купна-продажу з дня 18 вересня 1892 заїнтабульованим за властителя реальности обнятої виказом гіпотечним ч[ислом]1165/І книги ґрунтової міста Львова (без числа конскрипційного) складаючоїся з парцель ґрунтових ч[исло] к[онскрипційне] 1639/3, 1639/5, 1640/4, 1640/5, 1643/3 і 7240/6 продає сю реальність однако ж по вилученю з них парцель ґрунтових ч[исло] к[онскрипційне] 1640/5, 1643/3 і 7240/6 високоповажаному панови Михайлови Грушевському на того ж виключну і необмежену власність, за обосторонно умовлену і добровільно прийняту ціну купна-продажі в сумі 22 000 корон, словами: двайцять два тисяч корон, котру то ціну купна-продажі купуючий продаючому дня нинішнього готівкою цілковито виплатив, що продаючий потверджує, і про то одночасно купуючого з одержання цілої ціни купна-продажі квітує.

II. Фізичне посідане проданого отсिम ґрунту віддає продаючий купуючому з днем нинішнім символічно через підписане сего контракту, обовязуючися віддати купуючому подійсне посідане того ж сейчас по повороті до дому, при свідках через оказане і обхід границь. Від нинішнього дня обнимає про то купуючий вільну і необмежену власність купленого ґрунту, однак з нинішнім днем переходить на него також обовязок поносити всякого роду тягарі і належности з власностию і посіданем того ж получені, а особливо всякі податки и инші публичні данини з додатками.

III. Належність від перенесеня власности, що буде виміряна від сього контракту, як також кошти спорядження того ж і кошти інтабуляції має заплатити сам купуючий, з власного маєтку, без звороту до продаюч[ого].

IV. Сторони зрікаються отсिम права уневажнювати і оспорювати сей контракт з якої-небудь причини, а особливо з причини покривдження повисше половини звичайної вартости.

V. Продаючий призволяє, щоби купуючий на підставі сего контракту купна-продажу заїнтабульований зїстав за властителя повижшої реальности виказом гіпотечним ч[исло] 1165 /І книги гр. гр. Львова обнятої однако ж по попереднім вилученю з неї повижше наведених парцель ч[исло] к[онскрипційне] 1640/5, 1643/3 і 7240/6.

¹ Див.: Горак Я. Франків дім на Софіївці // Вісник НТШ.— Львів, 2009.— Ч. 42.— С. 33—35.

VI. Продаючий продає, а купуючий купує повижше наведену реальність, вольну від всяких яких-небудь тягарів гіпотечних і залеглих податків і дає продаючий купуючому під тим взглядом повну свикцію и обовязуєся всякі тягарі, які уже суть їх табульовані і які би перед заінтабульованєм купуючого за властителя тої реальности ввійшли до табулі, своїм коштом безпроволочно виекстабульовати.

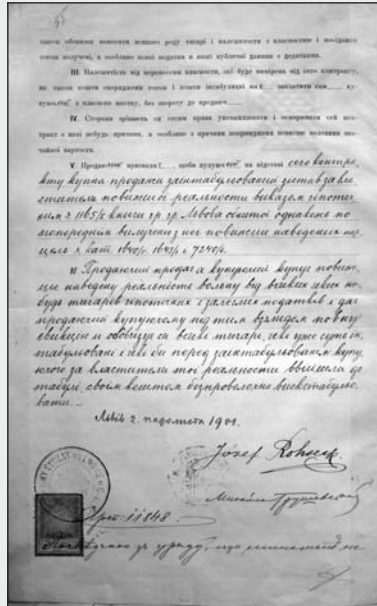
Львів, 2 падолиста 1901.

[Печатка]

[Марка]

Józef Rohszek

Михайло Грушевський

Оригінал контракту

<Чрсн.> 11848

Посвідчаю з уряду, що лично мені не знаний п[ан] Йосиф Рогсек, начальник філій Дітмара в Кракові замешкалий, которого тожсамість особи посвьдчили мені лично, мені знані у Львові замешкалі свідки п[ани] др. Стефан Федак, адвокат краєвий і Филип Вальдман, властитель реальности. Повисший контракт купна-продажи власноручно передо мною підписав.

Львів, дня другого падолиста року тысяча девятьсот першого.

[Печатка]

<Чдр> 7401

На підставі того контракту право власности реальности виказом гіпот[ечним] ч[исло] 1165 I книги ґрунтової для міста Львова обнятої в поз[иції] 1 Б. на імя Йосифа Рогсека вписаної на річ Михайла Грушевського в поз[иції] 2 Б. заінтабульовано.

Львів, дня 22 падолиста 1901.

[Печатка]

Дыльськ[ий]

Центральний державний історичний архів України у Києві, ф. 1235, оп. 1, спр. 880, с. 54—56. Дві перші сторінки — друкований бланк, заповнений від руки. Оригінал.

Контракт купна-продажу

[Печатка]

[Марка]

Котрий нинішного дня межі в[исоко][поважаним] паном Йосифом Рогсеком яко продаючим з одної сторони, а в[исоко][поважаним] паном д-ром Іваном Франком, яко купуючим з другої сторони в слідуючій основі заключений зістав:

I. В[исоко][поважаний] Пан Йосиф Рогсек будучи на підставі контракту купна-продажу з дня 18 вересня 1892 заінтабульованим за властителя реальности обнятої виказом гіпотечним ч[исло] 1165/1 книги ґрунтової міста Львова (без числа конскрипційного) складаючоїся з парцель ґрунтових ч. к. 1639/3, 1639/5, 1640/4, 1640/5, 1643/3 і 7240/6 — вилучає з сеї реальности парцелі ч[исло] к[онскрипційне] 1640/5, 1643/3 і 7240/6 і парцелі сі продає високоповажаному панови д-рови Іванови Франкови на того ж виключну і необмежену власність, за обосторонно умовлену і добровільно прийняту ціну купна-продажі в сумі 5852 корон, словами: п'ять тисяч вісімсот п'ятьдесят дві корон, котру то ціну купна-продажі купуючий продаючому дня нинішного готівкою цілковито виплатив, що продаючий потверджує, і про то одночасно купуючого з одержана цілої ціни купна-продажі квітує.

II. Фізичне посідає проданого отсим ґрунту віддає продаючий купуючому з днем нинішним символічно через підписане сего контракту, обовязуючися віддати купуючому подійсне посідає того ж сейчас по повороті до дому, при сьвідках через оказане і обхід границь. Від нинішного дня обнимас про то купуючий вільну і необмежену власність купленого ґрунту. однак з нинішним днем переходить на него також обовязок поносити всякого роду тягарі і належности з власностию і посіданем того ж получені, а особливо всякі податки і інші публичні данини з додатками.

III. Належність від перенесеня власности, що буде виміряна від сього контракту, як також кошти спорядження того ж і кошти інтабуляції має заплатити сам купуючий, з власного маєтку, без звороту до продаюч[ого].

IV. Сторони зрікаються отсим права уневажнювати і оспорювати сей контракт з якої-небудь причини, а особливо з причини покривдження повисше половини звичайної вартости.

V. Продаючий призвояє, щоби на підставі сего контракту купна-продажу парцелі ч[исло] к[онскрипційне] 1640/5, 1643/3 і 7240/6 з виказу гіпотечного ч[исло] 1165/1 книги гр. гр. Львова вилучені були, щоби з парцель сих утворене зістало окреме тіло табулярне і щоби купуючий д-р Іван Франко за властителя сего ново утворитися маючого тіла табулярного заінтабульований зістав.

VI. Продаючий продає, а купуючий купує повижше наведені парцелі вольні від всяких яких-небудь тягарів гіпотечних і залеглих податків і дає продаючий купуючому під тим взглядом повну свикцію і обовязуєся всякі тягарі, які уже суть інтабульовані або які би перед заінтабульованем купуючого за їх властителя ввійшли до табулі, своїм коштом безпроволочно виекстабулювати.

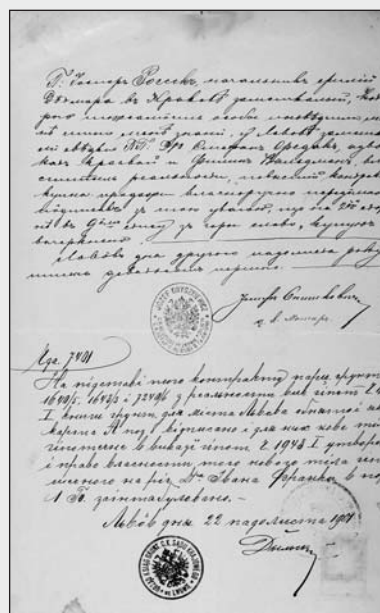
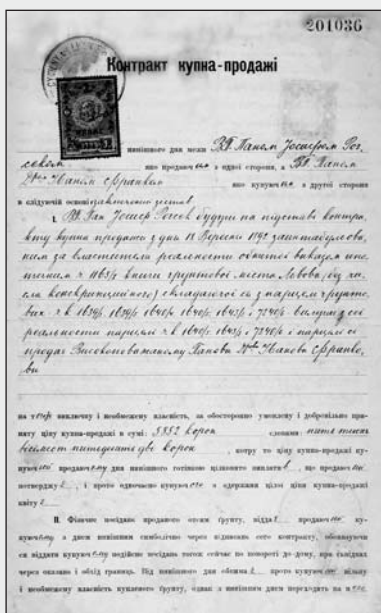
Львів, 2 падолиста 1901.

Józef Rohszek

Д-р Іван Франко

[Печатка]

[Марка]

Оригінал контракту

<Чрсн> 11849

Посвідчаю з уряду, що лично мені не знаний п[ан] Йосиф Рогсек, начальник філій Дітмара в Кракові замешкалий, которого тожсамість особи посвідчили мені лично, мені знані у Львові замешкалі свідки п[ани] др. Стефан Федак, адвокат краєвий Филип Вальдман, властитель реальности. Повисший контракт купна-продажи власноручно передо мною підписав з тою увагою, що на 2-й стороні в 9-ім спису згори слово „купууюч[ий]“ вичеркнено.

Львів, дня другого падолиста року тысяча девятьсот першого.

[Печатка]

Йосиф Онишкевич
ц[ісарсько]-к[оролівський] нотар

<Чдг> 7401

На підставі того контракту парц[елі] ґрунт[ові] 1640/5, 1643/3 і 7240/6 з реальности вик[азу] гіпот[ечного] ч[исло] 1165 I книги ґрунт[ової] для міста Львова обнятої як карта А поз[иція] 8 відписано і для них нове тіло гіпотечне в виказі гіпот[ечному] ч[исло] 1943/I утворено і право власности того нового тіла гіпотечного на річ д-ра Івана Франка в поз[иції] 1 Б. заінтабульовано.

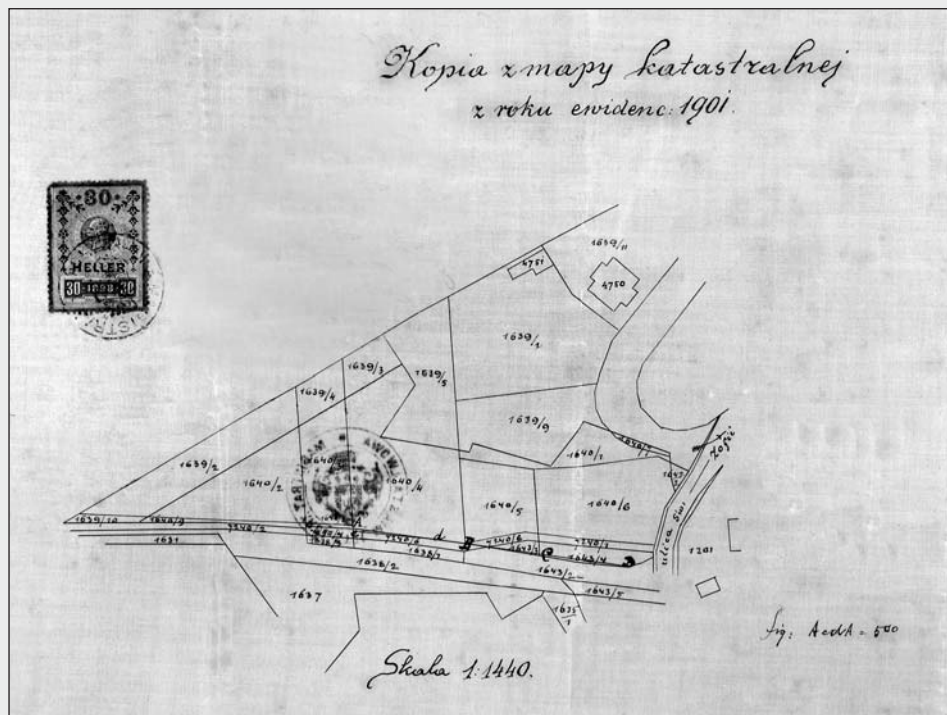
Львів, дня 22 падолиста 1901.

[Печатка]

ДЫЛЬСЬК[ИЙ]

Институт літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, відділ рукописних фондів і текстології, ф. 3, спр. 2438. Дві перші сторінки — друкований бланк, заповнений від руки. Ориґінал.

Світлана ПАНЬКОВА

Кадастральний план. Копія. 1901 р.